

VASTUULLISUUSTYÖN SUUNTAVIIVAT

MIHIN VASTUULLISUUSTYÖSSÄ
TULISI KESKITTYÄ JA MISTÄ
LÄHTEÄ LIIKKEELLE?

Kaisa Kurittu
DI, KTM
Ratkaisutoimisto Vinha

Olennaisten asioiden tunnistaminen

Prosessin vaiheet

1. Tunnistaminen
 2. Arviointi ja priorisointi
 3. Validointi
 4. Päivittäminen
 5. Olennaiset teemat osaksi tekemistä ja johtamista
-

I. Tunnistaminen (ja ymmärtäminen)

- Oman toiminnan ymmärtäminen:

yhtiön liiketoimintamalli, strategia, tavoitteet, kumppanit, hankinnat, asiakkaat..

- Sidosryhmien ymmärtäminen:

mitä tärkeimmät sidosryhmät odottavat

- Ympäröivän maailman ymmärtäminen:

merkittävimmät riskit sekä haittavaikutukset ihmisille ja luonnolle

mihin maailma on menossa, mistä tuulee

Hyödynnä jo olemassa olevaa

- YK:n kestävän kehityksen tavoitteet
 - UN Global Compact: 10 periaatetta
ihmisoikeudet, työelämä, ympäristö, korruption vastaisuus
 - EU:n kestävyysraportointidirektiivi
European Sustainability Reporting Standard (ESRS)

 - SASB, materiality finder (Sustainability Accounting Standards Board)
 - GRI-vastuullisuusraportointistandardi (Global Reporting Initiative)
 - Kilpailijat, toimialan julkaisut, asiakaskyselyt, henkilöstökyselyt..
-

YK:n kestävä kehityksen tavoitteet 2030

Aihekohtaiset ESRS-standardit	Aihekohtaisten ESRS-standardien kattamat kestävyysseikat		
	Aihe	Osa-aihe	Osaosa-aiheet
ESRS E1	Ilmastonmuutos	<ul style="list-style-type: none"> — Ilmastonmuutokseen sopeutuminen — Ilmastonmuutoksen hillintä — Energia 	
ESRS E2	Pilaantuminen	<ul style="list-style-type: none"> — Ilman pilaantuminen — Veden pilaantuminen — Maaperän pilaantuminen — Elävien organismien ja elintarvikkeiden pilaantuminen — Ongelma-aineet — Erityistä huolta aiheuttavat aineet — Mikromuovit 	
ESRS E3	Vesivarat ja merten luonnonvarat	<ul style="list-style-type: none"> — Vesi — Merten luonnonvarat 	<ul style="list-style-type: none"> — Vedenkulutus — Vedenotto — Jätevesipäästöt — Jätevesipäästöt valtameriin — Merten luonnonvarojen hyödyntäminen ja käyttö
ESRS E4	Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit	<ul style="list-style-type: none"> — Biologisen monimuotoisuuden vähenemisen suorat vaikutustekijät 	<ul style="list-style-type: none"> — Ilmastonmuutos — Maankäytön muutokset, makean veden ja merten käytön muutokset — Suora hyödyntäminen — Haitalliset vieraslajit — Pilaantuminen — Muut

European Sustainability Reporting Standard, ESRS

GRI 201: Economic Performance 2016

GRI 202: Market Presence 2016

GRI 203: Indirect Economic Impacts 2016

GRI 204: Procurement Practices 2016

GRI 205: Anti-corruption 2016

GRI 206: Anti-competitive Behavior 2016

GRI 207: Tax 2019

GRI 301: Materials 2016

GRI 302: Energy 2016

GRI 303: Water and Effluents 2018

GRI 304: Biodiversity 2016

GRI 305: Emissions 2016

GRI 306: Waste 2020

GRI 308: Supplier Environmental Assessment 2016

GRI 401: Employment 2016

GRI 402: Labor/Management Relations 2016

GRI 403: Occupational Health and Safety 2018

GRI 404: Training and Education 2016

GRI 405: Diversity and Equal Opportunity 2016

GRI 406: Non-discrimination 2016

GRI 407: Freedom of Association and Collective Bargaining 2016

GRI 408: Child Labor 2016

GRI 409: Forced or Compulsory Labor 2016

GRI 410: Security Practices 2016

GRI 411: Rights of Indigenous Peoples 2016

GRI 413: Local Communities 2016

GRI 414: Supplier Social Assessment 2016

GRI 415: Public Policy 2016

GRI 416: Customer Health and Safety 2016

GRI 417: Marketing and Labeling 2016

GRI 418: Customer Privacy 2016

Restaurants

Select

Entities in the Restaurants industry prepare meals, snacks and beverages to customers' orders for immediate on- and off-premises consumption. Broadly divided into three sub-categories, the restaurant industry includes limited-service eating... [More](#)

Relevant Issues (7 of 26)

Environment	Social Capital	Human Capital	Business Model and Innovation
GHG Emissions	Human Rights & Community Relations	Labour Practices ⓘ	Product Design & Lifecycle Management
Air Quality	Customer Privacy	Employee Health & Safety	Business Model Resilience
Energy Management ⓘ	Data Security	Employee Engagement, Diversity & Inclusion	Supply Chain Management ⓘ
Water & Wastewater Management ⓘ	Access & Affordability		Materials Sourcing & Efficiency
Waste & Hazardous Materials Management ⓘ	Product Quality & Safety ⓘ		Physical Impacts of Climate Change
Ecological Impacts	Customer Welfare ⓘ		
	Selling Practices & Product Labeling		

Industrial Machinery & Goods

Select

Industrial machinery and goods industry entities manufacture equipment for a variety of industries including construction, agriculture, energy, utility, mining, manufacturing, automotive and transportation. Products include engines, earth-moving... [More](#)

Relevant Issues (4 of 26)

Environment	Social Capital	Human Capital	Business Model and Innovation
GHG Emissions	Human Rights & Community Relations	Labour Practices	Product Design & Lifecycle Management ⓘ
Air Quality	Customer Privacy	Employee Health & Safety ⓘ	Business Model Resilience
Energy Management ⓘ	Data Security	Employee Engagement, Diversity & Inclusion	Supply Chain Management
Water & Wastewater Management	Access & Affordability		Materials Sourcing & Efficiency ⓘ
Waste & Hazardous Materials Management	Product Quality & Safety		Physical Impacts of Climate Change
Ecological Impacts	Customer Welfare		
	Selling Practices & Product Labeling		

Materiality Finder

<https://sasb.ifrs.org/standards/materiality-finder/find/>

Ymmärtäminen:

Luontokato?
Ihmisoikeudet?

Risk categories

- Economic
- Environmental
- Geopolitical
- Societal
- Technological

2 years

10 years

Source
World Economic Forum Global Risks
Perception Survey 2024-2025.

Tytöttelyä, vähättelyä ja seksuaalista häirintää – Kysely paljastaa rakennusalan tunkkaiset asenteet

Sukupuoli ja ikä nousivat esiin syrjinnän syinä. Noin puolet vastaajista koki, että miehillä on paremmat mahdollisuudet edetä urallaan rakennusalalla.

HS 13.12.2024

Stereotypiat ja syrjinnän pelko ohjaavat seksuaalivähemmistöjen uravalintoja

Asenteet kehittyneet myönteisemmiksi – moni ei silti uskalla olla avoimesti oma itsensä

Yliopistot kertovat, miten piilorasismi näkyy niiden arjessa – vaikuttaa jopa työntekijöiden valintaan

YLE 12.9.2023

Kokkikartanon ”priimaa” pinaattikeittoa keittäneen miehen sormi katkesi tehtaassa laitteessa

Tuomiot | Kokkikartanon keittotehtaalla työskennelleen henkilön sormi leikkautui irti työtaturmassa. Yritys sai 20000 euron sakot tapahtuneen johdosta.

HS 3.5.2024

HYVÄKSIKÄYTTÖ. Työmailla on tutkittu tilanteita, joissa on epäilty, että ulkomailta on värvätty työntekijöitä pakkotyötä muistuttaviin olosuhteisiin.

HS 20.10.2023

Ihmisoikeudet

- Perus- ja poliittiset oikeudet

- oikeus elämään
- kidutuksen ja julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun kieltä
- oikeus vapauteen ja henkilökohtaiseen turvallisuuteen
- ajatuksen, omantunnon ja uskonnon vapaus

- Työhön liittyvät oikeudet

- lapsityön, pakkotyön ja orjatyön kieltä
- yhdistymisen vapaus
- syrjinnän ja eriarvoisen kohtelun kieltä
- oikeus nauttia oikeudenmukaisista ja suotuisista työoloista
- elämiseen riittävä palkka / ansio

- Haavoittuvassa asemassa olevien oikeudet

- kuten lasten, naisten, siirtolaisten ja alkuperäiskansojen oikeudet

Periaate 2: Yritysten tulee huolehtia, että ne eivät ole osallisina ihmisoikeuksien loukkauksiin.

Mitä se tarkoittaa?

Osallisuus tarkoittaa sitä, että on jollain tavalla mukana ihmisoikeusloukkauksessa, jonka toinen yritys, hallitus, yksityishenkilö tai muu ryhmä aiheuttaa. Osallisuuden riski on todellinen ja olemassa kaikilla aloilla ympäri maailman. Se on kuitenkin usein erityisen suuri alueilla, joilla hallinto on heikko ja/tai joilla ihmisoikeusloukkaukset ovat laajalle levinneitä.

Riski osallisuudesta pienenee, jos yrityksellä on järjestelmällinen ihmisoikeuksia koskeva lähestymistapa ja kattava due diligence -prosessi. Prosessien tulisi pystyä tunnistamaan ja ehkäisemään tai lieventämään ihmisoikeusriskejä, joihin yritys voi olla osallisena tuotteidensa, toimintojensa tai palveluidensa kautta.

Osallisuus koostuu tyypillisesti kahdesta tekijästä:

1. Yrityksen tai yritystä edustavan henkilön teosta tai laiminlyönnistä, joka helpottaa, laillistaa, avustaa tai rohkaisee jollakin tavalla ihmisoikeusloukkaukseen
2. Yrityksen tietoisuudesta siitä, että sen toiminta tai laiminlyönti voi tarjota helpotusta tai rohkaisua ihmisoikeusloukkaukseen.

Osallisuuden muotoja on myös erilaisia:

- Välitön osallisuus. Yritys tarjoaa tavaroita tai palveluja, vaikka se tietää, että niitä käytetään väärinkäytön toteuttamiseen.
- Hyödyttävä osallisuus. Yritys hyötyy ihmisoikeusloukkauksista, vaikka se ei ole itse edesauttanut tai aiheuttanut niitä.
- Hiljainen osallisuus. Yritys on hiljaa tai toimimaton järjestelmällisen tai jatkuvan ihmisoikeusloukkauksen edessä.

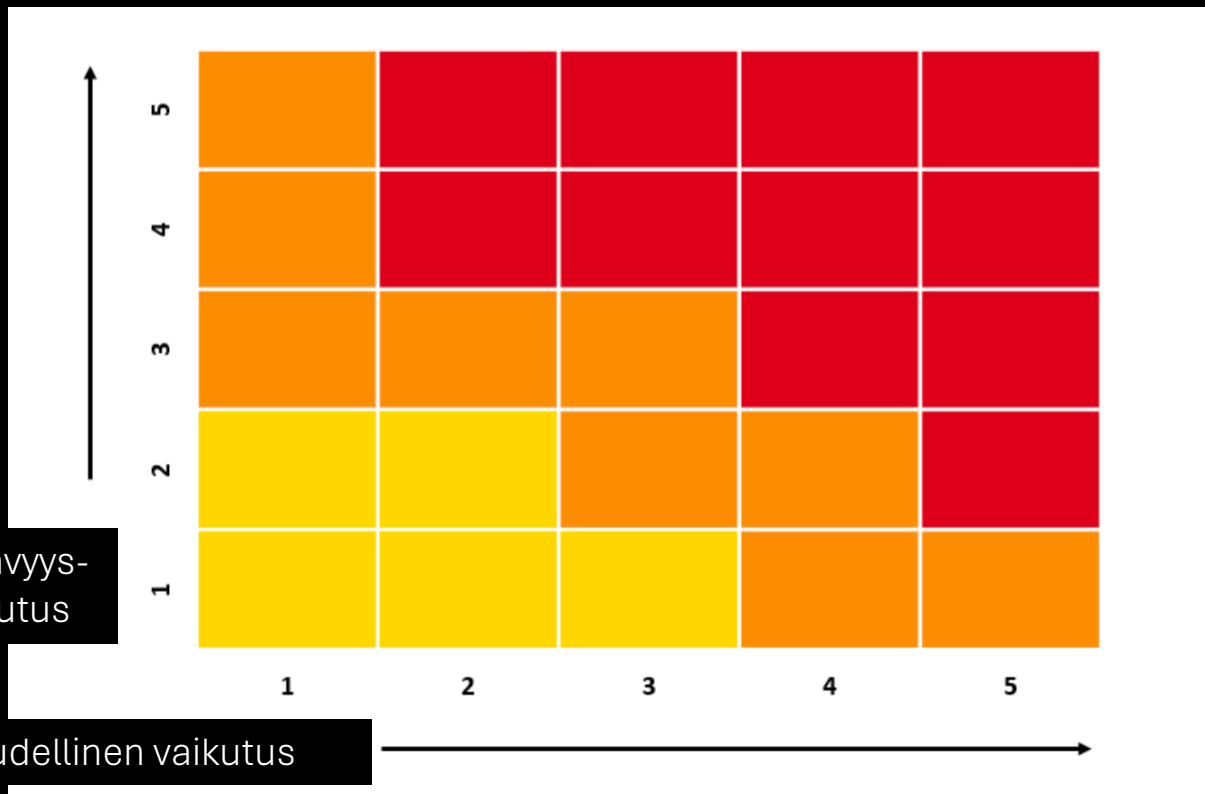
2. Arviointi ja priorisointi

- Pitkälle listalle koottujen (potentiaalisesti relevanttien) asioiden kattava arviointi ja kaikkein merkittävimpien tunnistaminen
- Miten merkittäviä negatiivisia/ positiivisia vaikutuksia yhtiön toiminnasta aiheutuu sen **ulkopuolelle** (ihmisille ja luonnolle)?
- Millaisia taloudellisia vaikutuksia kestävyysasiat aiheuttavat **yhtiölle itselleen**?

Kaksoisvaikutus:

Teema	Kestävyysvaikutus	Taloudellinen vaikutus
Päästöt	Miten yhtiön toiminnan aiheuttamat päästöt vaikuttavat luontoon ja ihmisiin	Miten päästöjen hinta (esim. päästökauppa, hiilitullit) vaikuttavat yhtiön taloudelliseen tulokseen
Vesi	Miten yhtiön toiminnan vaatima vedenkäyttö vaikuttaa paikallisiin vesiresursseihin	Miten niukkuus vedestä vaikuttaa yhtiön (ja sen arvoketjun) toimintaolosuhteisiin
Työntekijät	Miten yhtiö vaikuttaa henkilöstön hyvinvointiin ja turvallisuuteen	Miten henkilöstön sairaslomat vaikuttavat yhtiön toimintaan
Arvoketjun työntekijät	Miten yhtiön toiminta vaikuttaa ihmisoikeuksien toteutumiseen sen arvoketjussa	Miten ihmisoikeuksien loukkaukset vaikuttavat yhtiön maineeseen

Kestävyys-
vaikutus

Prosessin vaiheet

1. Tunnistaminen → ”pitkä lista”
2. Arviointi ja priorisointi → merkittävimmät vaikutukset
3. Validointi → johdon hyväksyntä ja selkeät teemat, joihin sitoudutaan
4. Päivittäminen → vastuullisuustyön pääteemat ajan tasalla
5. Olennaiset teemat osaksi tekemistä ja johtamista

Olennaiset teemat osaksi
liiketoimintaa,
tekemistä ja johtamista

Esim.

- Mikä olennaisiksi tunnistettujen asioiden nykytilanne on?
 - Onko olemassa relevantit mittarit ja seurantakeinot?
 - Onko riittävää osaamista?
 - Mihin täytyy investoida?
 - Miten asiat huomioidaan päätöksen teossa, tuotekehityksessä, tavoitteissa?
 - Onko olennaisiksi tunnistetuille asioille olemassa selkeä, toimintaa ohjaava politiikka?
-

Ørsted's transition plan outlines the pathway to achieving net-zero emissions by 2040, aligned with the 1.5 °C goal

First transition wave:
Shift from fossil fuels to renewable energy

Second transition wave:
Decarbonising our supply chains

Transition plan highlights

Vision

- To create a world that runs entirely on green energy.

Strategy

- Renewable energy deployment aligned with global, regional, and national level decarbonisation goals and a 1.5 °C pathway.

Governance

- Board level oversight of transition efforts.
- Executive incentives linked to climate performance indicators.

Scenario analysis

- Addressing climate-related physical and transition risks, such as extreme weather events and climate variability, and regulatory and political shifts, respectively.

Policy engagement

- Active engagement with policymakers, industry stakeholders, and communities to support the renewable energy transition. Advocacy aligned with the goal of the Paris Agreement.

Value chain engagement

- Engaging key suppliers on climate, representing 50% of procurement spend.

Targets

- Comprehensive suite of SBTi-validated near-term and long-term climate targets (intensity and absolute), supported by Ørsted-specific climate targets.

Financial planning

- Capital alignment with climate goals and a 1.5 °C world – 99% of CAPEX allocated in 2024 is classified as sustainable.

Scope 1, 2, and 3 accounting with limited assurance

- Detailed greenhouse gas emissions reporting, which is subject to limited assurance.

Risks and opportunities

- We monitor climate-related risks, such as changes in the regulatory and political landscape, and assess design safeguards and business case impacts.
- Renewable energy deployment as a business model to mitigate climate change.

KESTÄVYYSTYÖN ILOA! :)

Kaisa Kurittu
kaisakurittu.fi

